

Ku túra

A hónap végén ismét nemzetközi könyvfesztivál a Budapest Kongresszusi Központban

Célegyenesben – fokozott érdeklődés Frankfurt előtt

Április 22-én, a könyv és a szerzői jog világnapján 15 órakor nyílik a VI. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál, a rendezvény díszvendégével, Viktor Jerofejevvel folytatott pódiumbeszélgetéssel. A fesztivált Hámosi József miniszter nyitja meg, a Budapest Nagydíjat Demszky Gábor adja át Jerofejevnek. A könyvfesztivált a világ bejegyzett könyves rendezvényei között a huszontöt legjobbnak tartják számon.

Zentai Péter László, a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesületének elnöke a rendezvényről szólva elmondta: Magyarország könyvkultúrája a világ elvonlatába helyezi, hiszen a tavalyi évben is 10 ezer könyv jelent meg hazánkban, 50 millió példányban, és könyvpiacunk forgalma évente húsz százalékkal emelkedett. Tavaly a magyarok 30 milliárd forintot költöttek könyvre. Az sem mellékes, hogy kortárs irodalmunkkal szintén élen járunk Európában. A fesztivál hídszerpet hivatott betölteni az átalakulóban levő közép-európai, valamint a nyugati és tengerentúli könyvpiacok között. A Kongresszusi Központ minden beépíthető területét kiállítási standok foglalják el majd. Kiállítók érkeznek Németországból, idén elsőként Spanyolországból, valamint Franciaországból, Nagy-Britanniából, Oroszországból, Lengyelországból, Csehországból, Romániából, Görögországból, Dániából, de Dél-Afrikából, Libiából és Indiából is. A fesztivál iránti érdeklődést csak növeli a frankfurti könyvvásár közelsége.

A szakmai programok központjában ezúttal is a köz- és felsőoktatás, valamint a tudományos- és szakkönyvkiadás áll, de hangsúlyos szerepet kapnak a gyermeklapok is. A magyar irodalmi élet képviselői mellett húszegynéhány neves külföldi alkotóval találkozhatnak az irodalombáratok. Emellett lesz még könyvillusztrációs kiállítás, fotótárlat, színházi előadás, valamint számos író-olvasó találkozó és dedikálás. A Budapest Nagydíjon kívül átadják a Budai-díjat is, amelyet ezúttal a XII. kerület pedagógusaiból álló zsűri ítél oda az általuk az oktatásban a leghasznosabbnak tartott könyvnek, illetve CD-ROM-nak. A Szép Magyar Könyv '98

közönségdíj leendő tulajdonosának kitérőül a látogatók szavazhatnak. A családdal érkezők számára kreatív gyermekfoglalkozásokat tartanak. A hagyományokhoz hűen a programot idén is a kerek születésnapukat ünneplő magyar írók köszöntése zárja.

A könyvfesztiválra az idén is száz forint a belépő, amely bármelyik standnál levásárolható.

Hatodik alkalommal kerül megrendezésre a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál. A nagyközönség előtt április 23-25. között zajló esemény egyre nagyobb nemzetközi figyelmet kap, sőt, Magyarországnak az ez évi frankfurti könyvvásáron való vendégszerzése csak növeli az érdeklődést. Érthető így, hogy csak Németországból majden 120 kiadó látogatja meg a könyvfesztivált, de hazánkba érkeznek a frank-

Fazekas István

furti könyvvásár szervezőinek derékhadja: Peter Weidhaas vásárigazgató, Rüdiger Wischenbart a médiaigazgató és Rosmarie Rauter, a mindenkor vendégországról felelős igazgató asszony. Ők a magyar szervezőkkel egyetemben április 25-én konzultálnak A célegyenesben című fórumokon az előkészületek állásáról.

Frankfurt teremti meg egyébként is az ez évi Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál különleges auráját, így nagy várakozás előzi meg az április 23-i fórumot, amelyen Lengyelországgal, jövő év vendégországgal együtt értekeznek a magyar szellemi élet képviselői a

Miklós Tamás

lengyel és magyar könyvkiadás ezredévi helyzetéről. Persze szép számmal vesznek részt magyar kiadók is a rangos eseményen, s adódik a kérdés: ők hogyan itélik meg a könyvfesztivál rendezvény-sorozatát, mennyire tekintik reális bemutatkozási lehetőségnek a könyvesek nemzetközi sereg-szemléjét. Ennek megválaszolására kerestünk meg néhány kiadót, hogy mondják el tapasztalataikat:

Szalai Csilla, a Kossuth Kiadó igazgatóhelyettese, kérdéstinkre, hogy jelen lesznek-e a fesztiválon, határozottan igennel felelt. Véleménye szerint, aki „számít” a honi könyvszakmában, annak jelen kell lennie ezen a fórumon, amely Szalai Csilla szerint a frankfurti események „előrendezője” lesz.

A Kossuth Kiadó tavaszi megjelentése egy hat kötetből álló sorozat, a Magyar Kódex című gyűjtemény lesz, amely a magyarság történetéről igyekszik összefoglalást adni. A maga nemében egyedülálló munka első kötetét április 23-án, sajtótájékoztató keretében mutatják be, a további köteteket három év leforgása alatt kívánják megjelentetni.

Soóki Andrea, a Balassi Kiadó igazgatóhelyettese elmondta,

hogy eddig minden évben jelen voltak a fesztiválon, így az idén is ott lesznek. Habár mindenki fél szemmel már Frankfurtra figyel – így az igazgatóhelyettes –, a VI. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál azért „kellemes alkalmat” terem az új kötetek bemutatására. Soóki Andrea szerint a kiadóknak jó reklám- és forgalmazási lehetősége nyílik a hazai és külföldi könyvek ilyen jellegű ünnepe, s az sem elhanyagolható, hogy a magyar olvasóközönség első számú fóruma a könyvfesztivál, ahol a kortárs irodalmat keresztmetszetében kaphatja meg.

• Az Atlantis Kiadó is képviselve lesz kiadványaival a fesztiválon. Miklós Tamás, a kiadó igazgatója a könyvhét mellett a könyvfesztivált első-sorban az olvasóval való „kapcsolattartás” szempontjából

ítélte hasznosnak. Szerinte minden olyan lehetőséget ki kell használni, ami a könyvszakmát a közönséghez közelebbi. Az igazgató szomorúan jegyezte meg, hogy a sajtó számos nem vállalja fel a könyvúj-donságok bemutatását, és ezt ironikusan „magyar jelenség”-nek nevezte. Miklós Tamás reményét fejezte ki, hogy az idei rendezvények sikeresek lesznek a könyvek forgalmazása szempontjából is, majd tájékoztatott az Atlantisz Kiadó tavaszi meglepetéseiről, amelyek többek között *Odo Marquard* Bűcsü az alapelvek-től, *Jon Assmann* A kulturális emlékezet, valamint *Jacob Taubes* A nyugati eszkatológia című munkái lesznek.

• Az Argumentum Kiadó igazgatója, Láng József elismerte, hogy a fesztivál standjainak bérle-

Viktor Jerofejev, a díszvendég

A világhírű orosz szerző 1947-ben született Moszkvában, diplomata családban – apja egy ideig Sztálin főtolmácsaként is dolgozott. Jerofejev nem soká élvette a nőmeneklatúra kiváltságait, hiszen már írói karrierje elején botrányokat kavart esszéivel, 1979-ben ő volt a *Metropol*-almanach létrehívásának egyik kezdeményezője. Ezt követően zárták ki az Írószövetségből, és évekig nem publikálhatott.

1980 és 82 között írta meg *Az orosz széplány* című regényét, melyet először a nyolcvanas évek második felében adtak ki Nyugat-Európában – ez hozta meg számára a világsikert. A Szovjetunió bukása után Oroszországban is az egyik legnépszerűbb íróvá vált. Az orosz széplány mellett legnagyobb sikerét az *Élet egy idiotával* című elbeszéléssel aratta, ebből film és opera is készült. Legutóbbi munkái az *Utolsó ítélet* című regény, és az oroszok szexuális

életéről írott tanulmánya. Ám Jerofejev nem csupán saját műveivel vállalt szerepet az orosz irodalmi életben: megszerkesztette az új orosz próza angol nyelvű antológiáját, és Nabokov is ő adta ki először Oroszországban, 1990-ben ő „tette

el” a szocialista irodalmat, s gyakran tesz arról, hogy az orosz sajtóban újra meg újra élénk viták folyjanak.

ti díja bizony nem alacsony, de még így is fontosnak tartotta a részvételt, noha a forgalomból befolyt összeg nem fedezi a jelenléti költségeket. A fesztivál hagyományt teremtett, amely „összehozza” az embereket a szakmában, valamint a szakmát az olvasókkal, s ezt mi sem bizonyítja jobban, minthogy külföldi – első-sorban német – terjesztő vállalatok, így például a hazánkban is ismert *Harrassowitz* is itt lesznek. Láng József elmondta, hogy az Argumentumon kívül az Osirist, az Európát, a Balassit, az Akadémia Kiadót és még néhányat jól ismernek Németországban, a frankfurti vásárt pedig meghatározó könyves eseménynek tartja, ahol az egész kortárs magyar kultúra bemutatkozhat majd.

• Bármennyire is örömteli, hogy idén is megrendezésre kerül a könyv egyik rangos hazai ünnepe, sajnos, nem minden kiadó engedheti meg, hogy a kiállítók közt jelen lehessen legújabb kiadványaival. Erről panaszkodott *Fazekas István*, a budapesti Fekete Sas Kiadó, valamint a *Littera Nova* Kiadó igazgatója, *Balázs Tibor*. Szinte egyazon véleményen voltak a tekintetben, hogy a szépirodalmat megjelentetők hátrányban vannak a szakkönyveket, tudományos, filozófiai munkákat kiadókkal szemben. *Fazekas István* elmondta, hogy azért ott lesznek, ha csak a „Kiadók órája” nevű rendezvényen is, de színes és minőségi kínálattal. S hogy mit tartogat a Fekete Sas Kiadó nekünk, olvasóknak? Megjelentetik *Füst Milán* Teljes napló című könyvét, *Thoreau* Waldenjét, *Tarbay Ede* és *Keszthelyi Resz* legújabb verseskötetét.

Igazi csemegének ígérkezik *Kaján Tibor* *Apropó*, kultúra című magyar-német nyelvű munkája, amelyhez *Esterházy Péter* írt előszót.

Az olvasónak persze nem lesz oka panaszkodni, hiszen ő mit sem tud azokról a nehézségekről, amelyek a könyvszakmában vannak, ellenben idén is lesz miből válogatni, s talán ez a lényeg.

KALÁR FANVARTÁS